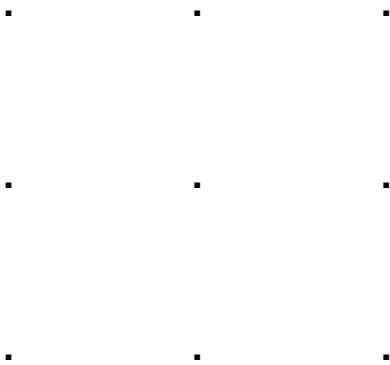

1. Oefening / Puzzel

Verbind de 9 stippen met elkaar in één vloeiende beweging met 4 lijnen.
Je mag daarbij van richting veranderen, maar niet de pen van het papier halen.

Conclusie:

- a) Zelfs met beperkte middelen kun je veel, als je “out of the box” durft te denken (buiten de gewende kaders - loslaten)
- b) Verbreed je horizon en verruim je creatieve mogelijkheden (uitdaging)

2. Inleiding: Gemeentezijn - leren uit het verleden voor de toekomst

Lieve zusters en broeders,

Ook wij doopsgezinden hebben bepaalde dogma's die ons kunnen belemmeren. Het zijn dan misschien niet altijd geloofsdogma's, maar zij kunnen ons behoorlijk belemmeren in **vreugde en creativiteit** als gemeente.

Ik wil jullie uitnodigen om met mij open en kritisch te kijken naar een aantal van onze dogma's of denkgewoonten. Misschien dat dat ons kan uitdagen om anders, creatiever te denken over hoe we gemeente van Christus kunnen zijn in onze tijd.

1. We zijn in onze westerse wereld gewend geraakt om te denken dat je kleiner wordende gemeenten moet **opheffen of samenvoegen** om ze te laten overleven. Het bedrijfsleven zet op schaalvergroting en fusies en zo hebben we geleerd om ook in onze gemeenten dit als de meest voor de hand liggende oplossing te zien. Maar bedrijven hebben ook andere opties: bijvoorbeeld als ze zich profileren door kwaliteit, ethisch besef, specialisatie ('waar zijn we goed en sterk in?'), flexibiliteit, persoonlijke contacten, dienstbaarheid.

Mijn 1^e stelling luidt dus:

“Een kleine gemeente is niet per se hopeloos, maar kan juist kansrijk zijn als ze zich bezint op haar kracht en missie (doel).”

Jezus zegt het in Luc.12:32: **“Vrees niet kleine kudde, want jullie God heeft jullie het koninkrijk willen schenken.”**

De kerk van Christus is met maar 12 volgelingen is begonnen en uitgegroeid is tot een enorme wereldwijde beweging tot de dag van vandaag. Dat zegt genoeg over de kracht van het uitgezaaide mosterdzaadje van Gods koninkrijk in de wereld. Dus: klein is niet per definitie hopeloos, maar kansrijk.

2. We zijn als doopsgezinden in de loop der eeuwen van een vervolgde gemeentevernieuwingsbeweging een **geaccepteerd kerkgenootschap** geworden in een (toen nog) “christelijke samenleving” (waarin christenen de meerderheid vormden). We zijn verknocht geraakt aan kerkgebouwen met orgels, preekstoelen, kerkenraadsbanken en avondmaalsgerei.

Maar zo is het niet altijd geweest. Onze doperse traditie is veel rijker dan dat. Onze doperse voorouders kwamen in gewone woonhuizen, schuren, in bossen, op boten en op andere praktische, veilige, alledaagse plekken bij elkaar.

Wij weten dat ook al aan het begin van de christelijke gemeente naast de Joodse **tempel** in Jeruzalem en de **synagogen, heel gewone woonhuizen** een cruciale rol hebben gespeeld in het doorgeven van het evangelie – door Jezus zelf en door zijn volgelingen na hem. En ook bij Paulus waren huizen van belangstellenden pijler en uitvalsbasis van zijn zendingsactiviteiten.

Ik noem een paar voorbeelden:

Jezus woonde en was steeds weer werkzaam vanuit het huis van de visser Simon Petrus in Kafarnaüm:

Zie Matteüs 8:14 en 16 en vaker: *“Toen Jezus het huis van Petrus was binnengegaan, zag hij diens schoonmoeder ziek in bed liggen. (...) Bij het vallen van de avond bracht ze vele bezetenen bij hem. ...en allen die ziek waren genas hij.”*

Het huis van de tollenaar Matteüs, van de oppertollenaar Zacheüs, het huis van de vrienden Maria, Martha en Lazarus, van een synagogeleider speelde een onmisbare rol in de werkzaamheid van Jezus.

En verder ook al die huizen van mensen die hem op zijn missie van dorp tot dorp gastvrij opnamen.

Van de nog jonge christengemeente in Jeruzalem horen we in Handelingen 2:42,46-47:

“Zij (d.w.z. leden van de gemeente) bleven trouw aan onderricht van de apostelen, ze vormden samen een gemeenschap, ze braken het brood en ze wijdden zich aan het gebed. (...)

Elke dag kwamen ze trouw en eensgezind samen in de tempel, braken het brood bij elkaar thuis en gebruikten hun maaltijden in een geest van eenvoud en vol vreugde. Ze loofden God en stonden in de gunst bij het hele volk. De Heer breidde hun aantal dagelijks uit met mensen die behouden wilden worden.”

We lezen dat Petrus en dat Paulus ook het evangelie verkondigden vanuit huizen van mensen die open stonden voor hen en hun boodschap: bijvoorbeeld Petrus. In de stad Lydda of in Joppe logeerde hij bij een zekere Simon de leerlooier (Hand 9:32, 43), hij kwam in het huis van een Romeinse hoofdman (10:33).

Er was een soort huisgemeente bij Maria, de moeder van de leerling Johannes (Hand.12:12-13).

Paulus was voor zijn zendingswerk aangewezen op gastvrijheid van particuliere huizen zoals in de stad van Filippi van de purperverkoopster Lydia (Hand 16;14-15) en het huis van de cipier van de gevangenis van dezelfde stad Filippi (Hand.16:32-35).

Er zijn nog veel meer voorbeelden te geven van huizen waar Paulus kwam en waar hij christelijke huisgemeenten stichtte.

Zulke huizen werden gebruikt voor gebedsbijeenkomsten (12:12), voor samenzijn (21:7), avondmaalsvieringen (2:46), nachtbijeenkomsten voor gebed, geloofsgesprekken, persoonlijke berichten, hulpverlening en diaconale steun voor weduwen en arme gezinnen.

Omdat er in die tijd zeker nog geen kerkgebouwen waren – de christenen waren toen nog in de minderheid -, gaan onderzoekers ervan uit dat er bijvoorbeeld in Jeruzalem en Rome (en elders) een netwerk van huis-gemeenten geweest moet zijn, die het groeiende aantal leden konden herbergen en die persoonlijk contact hielden en ook elkaar over grote afstanden steunden en groeten overbrachten.

Dit waren dus zeer laagdrempelige, toegankelijke huisgemeenten van 10-15 mensen zoveel als in een huiskamer passen.

De nieuwtestamentische tijd en doperse geschiedenis laat zien dat een geloofsgemeenschap niet aangewezen is op heilige gebouwen of voorwerpen om te kunnen bestaan.

Mijn 2^e stelling luidt dus:

Wanneer de christelijke gemeente niet (meer) in de positie van staatsreligie maar van minderheid verkeert, is het logischer en doeltreffender om een sobere geloofsgemeenschap te zijn dan kerkje of kathedraaltje te spelen.

Je bevordert er een laagdrempeligheid en contact met buitenstaanders mee.

Joel Chomskey schrijft in zijn boek "2000 year of small groups; a history of cell ministry in the church":

De Doperse beweging kan goed vergeleken worden met de vroege huisgemeentebeweging. Gemeenschap van gelovigen was niet vrijblijvend. Zonder bijeenkomsten van kleine groepen van gelovigen in huizen, schuren, op verborgen plekken had het doperdom nooit zo'n groei en verspreiding gekend.

3. De huiverigheid voor zending, missie en alles wat daarnaar ruikt, is gezien de praktijken van dwangkerstening van koloniën heel begrijpelijk, maar berust op een fataal misverstand.

Zending is een opdracht van God tot ware vrijheid van allen en niet van menselijke machthebbers om anderen te onderwerpen.

Als de gemeente van Christus alleen met zichzelf bezig is en haar geloof niet uitdraagt, wordt zij introvert en is zij vooral met in stand houden en onderhoud bezig ("**maintenance**").

Alleen als zij deelt wat ze ontvangen heeft (haar gaven en haar geloof(s)-inzichten), heeft zij bestaansrecht ("**outreach**") en voegt ze iets toe in het leven van mensen.

Jezus zegt in de bergrede (Matt.5:14-15): "Jullie zijn het licht in de wereld. Een stad op een berg kan niet verborgen blijven. Men steekt ook geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat we te zetten, nee, men zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is."

Dietrich Bonhoeffer had het over dat "de kerk kerk voor anderen is."

Mijn 3^e stelling is dus:

De gemeente van Christus is niet een doel op zich, maar tot eer van God en tot zegen van de mensen. Deze roeping vraagt om openheid voor gedurfde keuzes en creatieve manieren van gemeente-zijn.

Gebed

Bron van inspiratie, bondgenoot van vroeger, van nu en van de toekomst!

God, wij danken U,
dat U ons niet alleen laat met onze vragen en zorgen,
met ons vertrouwen en onze hoop.
U bent bij ons en U hebt ons weggenoten gegeven,
zusters en broeders door Christus.

Wij danken U voor momenten van bezinning en gedachtenwisseling,
van luisteren naar Uw woord en voor gebed.
Wij danken U voor momenten zoals we vandaag,
om met elkaar te delen wat ons raakt en wat ons bezielt
als we denken aan onze gemeenten thuis die ons dierbaar zijn.

Wij vragen U God,
zegen ons als we ieder op zijn of haar manier werken voor en namens
uw kerk, ja zelfs uw koninkrijk in deze wereld – daar waar we leven.
Schenk ons de creativiteit en flexibiliteit van uw Geest.
Blijf bij ons onderweg – nu en elke nieuwe dag.

Help ons dat we niet ontmoedigd worden door wat ons tegenzit,
maar dat we de moed en de kracht vinden om U en elkaar en anderen en uw
schepping te dienen
in het spoor van Jezus Christus.

Wij geven elkaar nu de handen als teken van diepe verbondenheid
en we bidden samen in zijn woorden, in zijn geest tot U:

ONZE VADER die in de hemel zijt...